

Изпълват се 63 години от кончината на Екзарх Стефан

На 14 май се изпълват 63 години от кончината на видния български екзарх Стефан.

Екзарх Стефан I е роден на 7 септември 1878 г. в с. Широка лъка, Смолянско в семейството на поп Георги Шоков. През 1893 г. завършил Богословското училище в Самоков, след което и Духовната академия в Киев, с научна степен кандидат на богословението (1904).

Учителствал в Пловдивската мъжка гимназия, а по-късно в Българска духовна семинария в Цариград. През 1910 г. приел монашески чин. Участвал в Карнегиевата комисия и в комисията по сключване на мира с Турция през 1913 година. От 1915 до 1919 г. специализирал богословие в Женева и Фрибург и защитил докторат по философия и литература във Фрибургския университет, като същевременно изпълнявал и някои дипломатически мисии на българските правителства.

През 1921 е ръкоположен за епископ Маркианополски, а на следващата година е избран за софийски митрополит. Една от големите му заслуги като висш духовник е спечеленото съгласие от Цариградската патриаршия за вдигане на схизмата, наложена от нея на Българската екзархия още през 1872 година. Активно участвал и в спасяването на българските евреи от преследванията на нацизма през 1943 година, за което по-късно е провъзгласен за Праведник на света от израелския мемориален институт „Яд Вашем“.

Ръководил Софийската митрополия до 1945 година. На 21 януари 1945 г. е избран за български екзарх с 84 от общо 90 гласа. Като екзарх през тези преломни години твърдо защищал авторитета на Църквата. През септември 1948 година с правителствено решение е свален от длъжност поради отрицателното му отношение към отечествено-фронтовската власт и тъй като се противопоставял на намесата на партийните и държавните органи в работата на Светия синод. Екзарх Стефан е интерниран в с. Баня, Пловдивско, където под принудителен домашен арест живял до смъртта си на 14 май 1957 година. Погребан е в съборната църква „Успение Богородично“ в Бачковския манастир, където по-късно положили и патриарх Кирил.

Екзарх Стефан е автор на множество слова и богословски трудове, издадени в 26 книги и над 1000 сборни издания на чужди езици, между които „На път за Дамаск“ (1932), „Българската Църква“ (1932), „Същината на пастирското служение“ (1935), „Религия и наука“ (1937) и други.

dobrotoliubie.com